

Försvunna milstenen i Sparsör Del 1 (2)

Jag har säkert skrivit om den försvunna milstenen utefter gamla landsvägen i Sparsör. Det var år 2019 i september som jag märkte att stenen var borta. Då anmälde jag detta till Länsstyrelsen och jag fick svar ganska fort att stenen hade tagits ner eftersom den lutade. Vad jag kan se på min bild som jag fotograferade på våren 2019 så tycker jag att den står ganska rakt och stabilt. Länsstyrelsen skrev också att stenen finns i förvar och skulle sättas upp våren 2020, tyvärr så kom Covid-19 i mellan och jag har passerat platsen flera gånger sedan dess, ingen sten uppsatt. Jag mailade dom i dag efter att ha sett ett reportage i Borås Tidning om en sten i Skene. Jag fick ett svar av samma person som sade att troligen har inte stenen stått på samma ställe hela tiden och samt att den inte är registrerad som fornminne. Eftersom det står år 1805 på stenen och man säger att för att man ska klassa det som en fornlämning så ska den ha tillkommit innan år 1850.

Här ser vi platsen för stenen intill den gamla landsvägen i Sparsör.

Ni som läser denna blogg och känner igen denna sten och kanske till och med vet lite mera om dess historia. Jag vore väldigt tacksam om ni vill skicka mig ett mail på gamlaboras@murberg.se och berätta vad du vet. Det kanske är så att stenen är flyttat från sin ursprungliga plats och det vore roligt att få reda på vad som är rätt. Men jag kommer inte att ge mig i detta ärende eftersom att flytta eller ta ner en fornlämning är straffbart. Nedan finns en liten historia om våra milstenar.

I Sverige användes milstolpar från 1649 års Gästgivarordning till 1890-talet för att markera avstånd längs landsvägar och senare häradsvägar. Genom stormaktstiden sökande centralförvaltning och ökande resande, hade belastningen på allmogens skjutsplikt nått outhärdliga nivåer och en lindring var oundgänglig. Det skedde genom att Kronan införde (och strikt tillämpade) traktamenten och resepenningar till sina ämbetsmän, vilket i sin tur skapade behov av kunskap om avstånd i landet. Tidigare användes landskapsmilar, som skiljde sig från landskap till landskap. Att överge de gamla bekanta och erkända olika landskapsmilarna och övergå till en enda gemensam mil, krävde konkreta och erkända markeringar som kunde vinna allmogens förtroende.